

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Регламент За Цифровизацията — Уведомления От Държавите Членки](#) > Lithuania

Регламент за цифровизацията — уведомления от държавите членки

Съдържание,
предоставено от
Литва

Литва

Тази страница съдържа информация за уведомленията, които се извършват от държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2023/2844.

1. Национални информационни портали за комуникация със съдилищата или други органи

Публични електронни услуги (ПЕС) на Информационната система на съдилищата в Литва (LITEKO): Портал за електронни услуги на съдилищата в Литва (наричан по-нататък „EPP“) ([EPP — Home \(teismas.lt\)](#)).

Граждани на Република Литва, юридически лица, регистрирани в Литва, лица, законно пребиваващи в Литва, както и юридически лица, регистрирани в други държави, наред с чужденци и техни представители имат право на достъп до EPP (параграф 19.1 от Заповед № 6P-141-(1.1) на директора на Националната съдебна администрация от 17 септември 2015 г. за одобряване на Правилника за предоставяне на публични електронни услуги в информационната система на съдилищата на Република Литва („Правилник на LITEKO PES“).

Предназначението на LITEKO е електронно обработване на данни за всящите и разглежданите в литовските съдилища дела, документиране на хода на производствата и предоставяне на услуги по медиация и публични електронни услуги, както е предвидено в приложимото законодателство (параграф 5 от Правилника за информационната система на съдилищата в Литва, одобрен със Заповед № 6P-112-(1.1) на директора на Националната съдебна администрация от 28 ноември 2011 г.) („Правилник на LITEKO“). Услугите се определят като публични електронни услуги, предоставяни от съдилищата на Република Литва на получатели на услуги, използващи подсистемата LITEKO PES (параграф 3.1 от Правилника на LITEKO PES).

Достъпът до потребителския профил в подсистемата LITEKO PES е осъществен чрез SIRIP (Платформата за оперативна съвместимост на държавните информационни ресурси), която позволява идентифицирането на потребителя на услуги чрез външни системи, чрез лична карта с интегрирани квалифицирани цифрови сертификати, системата за онлайн банкиране на търговските банки, личен квалифициран цифров сертификат или чрез данни за вход, издадени от съда, за лична идентификация (параграф 5 от *Правилника на LITEKO PES*).

Потребителите, които използват LITEKO PES за първи път, трябва да се запознаят със и да спазват правилата, уреждащи използването на LITEKO PES, Ръководството за потребителя на услугата, достъпно в профила на получателя на услугата (наричано нататък „Ръководството за потребителя“), и правилата, посочени в него, и трябва да използват услугите само в рамките на предоставените на потребителя права, като въвеждат в подсистемата LITEKO PES правилните данни за получателя на услугата, потребителя на услугата и други данни, които са необходими за целите на предоставянето на услугите и които могат да бъдат редактирани от потребителя на услугата. В случай на промени в тези данни

потребителят на услугата е длъжен да актуализира своя потребителски профил не по-късно от следващия работен ден, да подаде документи в подсистемата LITEKO PES във формата, посочен в Ръководството за потребителя и четим при възпроизвеждане чрез подсистемата LITEKO PES, да се въздържа от извършване на каквито и да е действия, насочени към промяна, нарушаване или по друг начин пречатване на функционирането на подсистемата LITEKO PES, както и от нарушаване на правата и законните интереси на трети страни.

2. Национална правна уредба на видеоконферентните връзки по граждански и търговски дела

Използването на видеоконферентни връзки по граждански и търговски дела:

1. член 175² от Гражданския процесуален кодекс на Република Литва (ГПК). Използване на технологии за видеоконферентна връзка;
2. член 34, параграфи 7—8 от Закона за съдилищата на Република Литва („Закон за съдилищата“);
3. Заповед № 1R-309 на министъра на правосъдието на Република Литва от 7 декември 2012 г. (изменена със Заповед № 1R-355 на министъра на правосъдието на Република Литва от 29 октомври 2020 г.) за одобряване на Описанието на процедурата за използване на технологии за видеоконферентна връзка по граждански и административни дела („Описание, одобрено от министъра на правосъдието“);
4. Решение № 13р-156-(7.1.2) на Съдебния съвет от 28 ноември 2014 г. за одобряване на Описанието на процедурата за използване на оборудване за видеоконферентна връзка в рамките на съдебни производства („Описанието“);
5. Препоръки относно дистанционните съдебни заседания („Препоръките“), приети от Съдебния съвет с решение от 27 август 2021 г.

Съдилищата могат да провеждат видеоконференции в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2023/2844. Няма данни за правата на други институции да провеждат видеоконферентна връзка съгласно член 5 от Регламента.

Присъствието на участници в производството и изслушването на свидетели чрез видеоконферентна връзка и/или телеконферентна връзка може да се организира по инициатива на съда, след като съдът е преценил целесъобразността и възможността за организиране на съдебното заседание чрез видеоконферентна и/или телеконферентна връзка, както и възможностите на участниците да присъстват на заседанието чрез такава връзка (*параграф 7 от Описанието, одобрено от министъра на правосъдието*).

Съдилищата използват най-вече платформата Zoom или оборудване за видеоконферентна връзка, инсталирано в съда.

Видът на конферентната връзка (видеоконференция или телеконференция) и специфичната технология за видеоконферентна връзка (централизирано съдебно оборудване за видеоконферентна връзка („централизирано съдебно оборудване“), Zoom, Microsoft Teams, стационарно или мобилно телефонно устройство и др.) се избират, организират и управляват от съдията, разглеждащ делото, като се вземат предвид обстоятелствата по делото, технологията за видеоконферентна връзка, с която разполага съдът, и нейната наличност, както и достъпът до съответната технология от страна на участниците в производството.

С оглед на необходимостта от гарантиране на електронната сигурност на данните, предоставяни в дистанционни съдебни производства, препоръката е да се използват технологии за видеоконферентна връзка, оценени и признати като сигурни от Националния център за киберсигурност, като се отдава приоритет, доколкото е практически възможно, на:

- централизираното оборудване, с което разполага съда;
- платформата Zoom въз основа на лицензи, предоставени на съдилищата (чрез потребителски профил на съда) (*параграфи 3.2 до 3.3 от Препоръките*).

Участник в производството може да изрази мнението си относно разглеждането на делото чрез информационни и електронни комуникационни технологии (чрез видеоконферентна връзка,

телеконферентна връзка и др.) във всеки процесуален документ, който представя (член 111, параграф 2, точка 6 от ГПК).

На хода на съдебното заседание се прави аудиозапис в съответствие с процедурата, предвидена в процесуалния закон. За целите на записването и разследването на доказателствата, съдът може да извършва видеозапис, филмиране и фотографиране по реда, установен от процесуалния закон, или да използва друго техническо оборудване (член 38, параграф 3 от Закона за съдилищата).

На всяко съдебно заседание за изслушване на устните състезания се прави аудиозапис (член 168 от ГПК). Лицата, участващи в производството, имат право на достъп до аудиозаписа на съдебното заседание (член 168, параграф 4 от ГПК) в съответствие с процедурата, предвидена в нормативните актове, уреждащи процедурата за достъп до материалите по наказателни и граждански дела и дела за административни нарушения и административни провинения (*параграф 6 от Процедурата за извършване на аудиозаписи на съдебни заседания, одобрена с Решение № 13Р-22-(7.1.2) на Съдебния съвет от 14 февруари 2014 г. („Решението“*)).

Аудиозаписите от съдебните заседания се съхраняват и архивират в съответствие с установения от закона ред. Трябва да бъде осигурена защита на аудиозаписа на съдебното заседание срещу неразрешено използване, копиране, редактиране и унищожаване (параграфи 9 и 11 от Описанието на изискванията за аудиозаписи на съдебни заседания за записване на хода на съдебните заседания, одобрено със Заповед № 1R-314 на министъра на правосъдието на Република Литва от 11 декември 2012 г.).

Аудиозаписът на открито съдебно заседание, записан от стационарно аудиозаписващо устройство, автоматизирано се прехвърля от устройството към LITEKO, с изключение на случаите, в които по технически причини аудиозаписът се прехвърля ръчно от локалния сървър на съда към LITEKO.

Аудиозаписът на открито съдебно заседание, записан с мобилно аудиозаписващо устройство, се прехвърля ръчно към LITEKO.

Аудиозаписът на закрито съдебно заседание, както и аудиозаписът, прехвърлен на LITEKO в съответствие с изискванията, установени в законодателството, отнасящо се до архивирането на делата, се записва на компютърен носител (CD-ROM и др.), осигуряващ защита срещу всякаква промяна или унищожаване на съдържащите се в него аудиозаписи. Този носител на информация се прилага към делото и се обработва в съответствие с предвидения в закона ред (*параграфи 12 до 13, 15 от Решението*).

Съдът гарантира правото на страната на ефективна помощ от адвокат/юрисконсулт във всички съдебни производства, включително поверителността на комуникациите с представлявания участник в производството. Ако адвокатът/юрисконсултът и клиентът не присъстват физически на едно и също място, съдът може да приложи следните или други мерки:

- по искане на адвоката/юрисконсулта и клиента/подсъдимия, съдът (служител, назначен от съда) може да ги премести в отделна виртуална стая, където те могат да обсъдят своята защитна стратегия и други въпроси в условия на поверителност (лицензираният софтуер Zoom например разполага с такава функционалност (стаи за поверителни обсъждания). След това те се връщат в средата, в която се провежда общото заседание;
- може да бъде обявена почивка, камерите и микрофоните да се изключат и на клиента/подсъдимия да се осигури възможност да разговаря по телефона с адвокат/юрисконсулт. Ако адвокатът/юрисконсултът и клиентът присъстват физически на едно и също място, те могат да поискат почивка. По време на почивката те изключват микрофона и видеокамерата и се връщат в общото заседание след почивката.

Ако лицето се намира в помещения, контролирани от държавни органи (център за задържане, затвор и др.), то има право да поиска прекъсване на производството, по време на което всички длъжностни лица да напуснат помещенията, за да останат само въпросното лице и неговият защитник (микрофонът и камерите също се изключват) (*параграф 5.13 от Препоръките*).

Видеоконференлната връзка се организира и провежда в съответствие с процедурата, предвидена в

ГПК, глава II „Организация и провеждане на видеоконференции“ от Описанието, глава II „Организация на съдебни производства чрез технологии за видеоконферентна връзка“ от Описанието, одобрено от министъра на правосъдието, и параграфи 3 до 5 от Препоръките.

Може да се използва технология за автоматично преобразуване на реч в текст.

Преди издаване на разпореждане съдът, разглеждащ делото, се свързва с лицето, което е определено от органа (съд, прокуратура, Литовска администрация на местата за лишаване от свобода), до който е адресирано искането за организиране на видеоконферентна връзка в рамките на производството, и което отговаря за използването и поддръжката на оборудването за видеоконферентна връзка и организирането на видеоконференции, относно възможността да се организира видеоконференция, и се договарят за мястото, датата и часа на видеоконференцията.

Съдът избира органа (съд, прокуратура, орган, подчинен на администрацията на местата за лишаване от свобода), до който се обръща с искане за организиране на видеоконференция в хода на производството, като взема предвид местоживеенето (местоположението) на разпитваното лице и/или възможността на разпитваното лице да се яви на мястото на насрочената видеоконференция.

Когато съдът и/или органът, до който съдът се обръща с молба за организиране на видеоконферентна връзка, не разполага с оборудване за осъществяване на такава връзка, той се обръща към съда, в чийто район има териториална компетентност, към друг съд или към друг орган, разполагащ с необходимото оборудване за мобилна видеоконферентна връзка, за да използва това оборудване за провеждане на разпита чрез видеоконференция. Мобилното оборудване за видеоконферентна връзка се предоставя и връща на съда и/или органа, до който съдът е подал искане за организиране на видеоконферентна връзка, в съответствие с предвидения в закона ред (*параграфи 7—8 от Описанието*).

Ако участник в производството информира съда, че не е съгласен да участва в дистанционно съдебно заседание или няма техническата възможност да участва, използвайки посочената от съда технология за видеоконферентна връзка, съдът може да организира хибридно дистанционно съдебно заседание и да покани това лице да присъства лично на заседанието.

При оценката на способността на участниците в производството да участват в съдебното заседание, използвайки технология за видеоконферентна връзка, се препоръчва да се вземат предвид следните обстоятелства (неизчерпателен списък):

- техническите средства, с които разполага дадено лице (ако съдът има такава информация);
- положението на уязвими групи участници в производството (непълнолетни, лица с увреждания и др.), което може да попречи на дадено лице да участва самостоятелно и/или пълноценно в производството, използвайки технология за видеоконферентна връзка (*параграфи 3.8 до 3.9 от Препоръките*).

За целите на установяване на самоличността на лицата, присъстващи на съдебното заседание:

участник, който присъства на заседанието чрез видеоконферентна връзка, трябва да се легитимира и да покаже документа си за самоличност по начин, позволяващ на съда да го сравни със завереното копие, представено на съда в съответствие със законоустановената процедура;

участник, който присъства на заседанието чрез технология за телеконферентна връзка, трябва да се присъедини към заседанието, използвайки предоставените от съда данни за вход, да се идентифицира и да прочете следните данни, поискани от съда: личния идентификационен номер (част от него), номера на удостоверението на адвокат/юрисконсулт, кода, определен от съда, и/или други данни, даващи възможност за идентифициране на лицето (*параграф 9 от Описанието, одобрено от министъра на правосъдието*).

Самоличността на лицето, разпитвано чрез видеоконферентна връзка, може да бъде установена и по други начини по решение на молещия съд (*параграф 13 от Описанието*).

Видеоконферентната връзка в съдебните производства се организира и провежда в съответствие с правилата за съдебно производство, установени със закон, и процедурата за организиране и провеждане на видеоконферентна връзка и използване на оборудване за осъществяване на такава

връзка, установена в Описанието и други правни актове (параграф 4 от Описанието).

Страните имат право да преглеждат делото (включително електронната преписка по делото), да правят и получават извлечения и копия (цифрови копия) от него, да подават възражения, да представят доказателства, да участват в проверката на доказателствата, да задават въпроси на другите участващи в производството лица, свидетели и вещи лица, да подават искания, да правят устни и писмени изявления пред съда, да представят своите аргументи и бележки по всички въпроси, възникващи в хода на производството, да се противопоставят на исканията, аргументите и съображенията на другите участващи в производството страни, да получават заверени копия (цифрови копия) на присъди, разпореждания, определения или решения на съда, да подават жалби срещу решения и разпореждания на съда и да упражняват всички други процесуални права, предоставени на страните от ГПК (член 42, параграф 1 от ГПК).

Председателят на съдебното заседание обяснява, в съответствие с процедурата, предвидена в ГПК, на страните, третите лица и техните законни представители, които се явяват на заседанието, техните процесуални права и задължения, освен когато страните или третите лица водят делото чрез представител със завършено висше юридическо образование (член 243 от ГПК).

На лицата, които не говорят официалния език, е гарантирано правото да участват в съдебни производства чрез преводач (член 8, параграф 2 от Закона за съдилищата на Република Литва, член 11, параграф 2 от ГПК).

Когато е необходимо, молещият съд и замоленият орган могат да се споразумеят относно мерки за защита на лицето, което ще бъде разпитвано, и също така да гарантират, че лицето, което ще бъде разпитвано, ще бъде подпомагано от преводач, ако е необходимо (параграф 12 от Описанието).

Ако в съдебното производство участва преводач, той трябва непрекъснато в хода на заседанието да има подходящ визуален контакт с участника в съдебното производство, на когото превежда (параграф 5.14 от Препоръките).

При разглеждане на делото съдът е задължен да проверява пряко доказателствата по делото, т.е.: да разпитва лица, участващи в производството, да изслушва показания на свидетели и да разглежда заключения на вещи лица, писмени, веществени и други доказателства (член 235, параграф 1 от ГПК).

Лицата, които са назначени от орган (съд, прокуратура, орган, подчинен на администрацията на местата за лишаване от свобода), от който разследващият съд е поискал да организира видеоконференция в хода на производството, и които отговарят за използването и поддръжката на оборудването за видеоконферентна връзка и организирането на видеоконференции, наред с други представители на този орган, участващи в разпита чрез видеоконферентна връзка, също трябва да дадат възможност на разпитваното лице да представи доказателства и да осигурят предаването им на съда, разглеждащ делото (параграф 10.4 от Описанието).

Лицето, разпитвано чрез видеоконферентна връзка, може да представи доказателства пред съда, като ги изпрати по пощата, факс, портала за електронни услуги на литовските съдилища (e-court.lt) или чрез представител на органа (съд, прокуратура, орган, подчинен на администрацията на местата за лишаване от свобода), от който разследващият съд е поискал да организира видеоконферентна връзка в съдебно производство, като този представител участва в заседанието чрез видеоконферентна връзка или по други начини, предвидени в закона (параграф 13¹ от Описанието).

В края на заседанието чрез видеоконферентна връзка, представител на органа (съд, прокуратура, орган, подчинен на администрацията на местата за лишаване от свобода), от който разследващият съд е поискал да организира видеоконферентна връзка в съдебно производство, не по-късно от следващия работен ден, изготвя потвърждение, използвайки образеца, даден в приложението към Описанието, придружено от клетва или декларация, подписана от разпитваното лице (когато от разпитваното лице се изисква да положи клетва или да подпише декларация), и предоставените доказателства, които предоставя на съда, разглеждащ делото (параграф 14 от Описанието).

Ако в хода на дистанционно съдебно заседание възникне необходимост от представяне на документи или доказателства, които не са могли да бъдат представени преди датата на заседанието, съдът взема

решение относно представянето и допускането им в съответствие с процесуалния закон. Следва да се въведат мерки, за да се гарантира, че всички участници могат да видят и/или чуят материала, предоставен по време на дистанционно заседание. В такива случаи може да се реши следното, напр.:

- да се отложи заседанието и да се определи срок, в който участникът в съдебното производство трябва да представи документи и веществени доказателства по установения ред (чрез канцеларията на съда, по пощата, чрез ЕРР);
- ако всички участници в производството са потребители на ЕРР, може да бъде обявено прекъсване и да бъде разпоредено документите да бъдат приобщени към преписката по делото чрез ЕРР без забавяне, така че съдебното заседание да може да продължи в същия ден след проверка на документите;
- по решение на съда по конкретно дело, когато не всички участници в производството са потребители на ЕРР, може да бъде обявено отлагане, за да се даде възможност на страна да представи документи в съда по електронна поща и/или да се даде възможност на съда да изпрати документи за проверка на другите участници в производството на посочения от тях адрес на електронна поща, след оценка на аспектите на сигурността на делото, включително защитата на личните данни, и възможните рискове (*параграф 5.11 от Препоръките*).

Когато разпитва свидетел или друг участник в производството от разстояние, съдът трябва да гарантира, че участникът не е неправомерно повлиян и не се използват неразрешени средства. Съдът може при необходимост и съобразно техническите възможности на участника в производството да вземе следните или други мерки:

- да изиска преглед с камера на помещенията, от които лицето участва в производството, като даде ротационен изглед (т.е. да се извърши дистанционна проверка на помещенията). В този случай е препоръчително да се спазват следните две условия:
  1. участникът да бъде предупреден предварително, че съдът ще приложи такава мярка, за да предотврати нарушаване на изискванията за защита на данните на лицето;
  2. участникът да бъде предупреден предварително, че трябва да използва мобилна камера. Съдът може да изиска тези действия да бъдат извършени във всеки момент от производството;
- на участника се напомня забраната за използване на електронни средства за комуникация и се препоръчва да заключи (затвори) отвътре вратите на помещенията, от които участва в производството. Преди дистанционното заседание лицето трябва да бъде уведомено, че помещението, от което ще участва в производството, трябва да бъде отделно (не може да служи като преходно помещение). Освен това може да бъде поставено изискване видеоканерата да бъде насочена към вратата по време на заседанието;
- лицето може да бъде помолено да извърши ергономични действия по такъв начин, че да гарантира, че изгледът на камерата покрива участника до кръста, т.е. че не само лицето му, но и ръцете му и непосредствената заобикаляща го среда могат да се видят;
- лицето може да бъде помолено да седне по-далеч от видео дисплея, за да се предотврати четене от екрана (*параграф 5.12 от Препоръките*).

Използват се технологии за видеоконферентна връзка, оценени от Националния център за киберсигурност и признати за сигурни, сертифицирани и лицензирани, като се дава приоритет, доколкото е възможно, на:

- централизираното оборудване, с което разполага съда;
- платформата Zoom.

3. Национално право относно видеоконферентните връзки по наказателноправни въпроси

Използването на видеоконферентна връзка по наказателни дела се урежда от:

1. член 8² от Наказателно-процесуалния кодекс на Република Литва (НПК);
2. член 34, параграфи 7—8 от Закона за съдилищата;
3. Описанието;

4. Описанието на процедурата за използване на технология за видеоконферентна връзка по наказателни дела, одобрено със Заповед № 1R-183 на министъра на правосъдието на Република Литва от 31 май 2021 г. („Описанието по наказателни дела“);
5. Препоръките.

В изключителни случаи, когато не е възможно да се осигури разглеждането на делата по обичайния ред, установен от НПК, разглеждането на делата и участието на страните в производството, свидетели, вещи лица, специалисти, преводачи и други лица, участващи в производството, може, когато е технически осъществимо, да се осигури чрез използването на информационни и електронни комуникационни технологии (чрез видеоконферентна връзка), при наличие на основателно предположение, че това ще доведе до по-бързо разглеждане на делото, без да се засяга пълното и обективно разследване на всички обстоятелства по него и правата на участниците в производството. Този въпрос обикновено се решава от съда с определение преди заседанието. Това определение не подлежи на обжалване. Разпоредбите на този параграф не се прилагат в случаите, когато прокурор, жертва и/или техен представител, обвиняем, негов законен представител и/или негов защитник, граждански ищец, граждански ответник и/или техни представители възразяват срещу използването на информационни и електронни комуникационни технологии (видеоконферентна връзка) за провеждане на съдебно заседание по делото (*член 8², параграф 2 от НПК*).

Съдията, прокурорът и следователят са длъжни да предоставят на участниците в производството обяснения относно техните процесуални права и да им осигурят възможност за упражняване на тези права (*член 45 от НПК*).

Съдът взема решение относно използването на технология за видеоконферентна връзка в наказателното производство, като обяснява на участниците в производството, посочени в член 8², параграф 2 от Наказателно-процесуалния кодекс, че могат да възразят срещу използването на такава технология за провеждане на заседанието по делото (*параграф 16 от Описанието по наказателни дела*).

Наказателното производство и присъствието на участници в съдебно производство с помощта на технология за видеоконферентна връзка може да се организира както по инициатива на съда, така и по искане на участник, което може да бъде представено на съда писмено или устно в съдебно заседание. Искането се прави от свидетели, вещи лица, специалисти, преводачи и други лица, участващи в производството, с цел участие в съдебното заседание чрез технология за видеоконферентна връзка (*параграф 6 от Описанието по наказателни дела*).

Преди издаване на разпореждане, съдът, разглеждащ делото, се свързва с лицето, което е определено от органа (съд, прокуратура, Литовска администрация на местата за лишаване от свобода), до който е адресирано искането за организиране на видеоконферентна връзка в рамките на производството, и което отговаря за използването и поддръжката на оборудването за видеоконферентна връзка и организирането на видеоконференции, относно възможността да се организира видеоконференция, и се договарят за мястото, датата и часа на видеоконференцията.

Съдът избира органа (съд, прокуратура, орган, подчинен на администрацията на местата за лишаване от свобода), до който се обръща с искане за организиране на видеоконференция в хода на производството, като взема предвид местоживеенето (местоположението) на разпитваното лице и/или възможността на разпитваното лице да се яви на мястото на насрочената видеоконференция.

Когато съдът и/или органът, до който съдът се обръща с молба за организиране на видеоконферентна връзка, не разполага с оборудване за осъществяване на такава връзка, той се обръща към съда, в чийто район има териториална компетентност, към друг съд или към друг орган, разполагащ с необходимото оборудване за мобилна видеоконферентна връзка, за да използва това оборудване за провеждане на разпита чрез видеоконференция. Мобилното оборудване за видеоконферентна връзка се предоставя на съда и/или органа, до който съдът е подал искане за организиране на видеоконферентна връзка, и се връща в съответствие с предвидения в закона ред (*параграфи 6 до 8 от Описанието*).

Ако участник в производството информира съда, че не е съгласен да участва в дистанционно съдебно заседание или няма техническата възможност да участва, използвайки посочената от съда технология за видеоконферентна връзка, съдът може да организира хибридно дистанционно съдебно заседание и да покани това лице да присъства лично на заседанието.

При оценката на способността на участниците в производството да участват в съдебното заседание, използвайки технология за видеоконферентна връзка, се препоръчва да се вземат предвид следните обстоятелства (неизчерпателен списък):

- техническите средства, с които разполага дадено лице (ако съдът има такава информация);
- положението на уязвими групи участници в производството (ненавършили пълнолетие лица, лица с увреждания и др.), което може да попречи на дадено лице да участва самостоятелно и/или пълноценно в производството, като се използва технология за видеоконферентна връзка (*параграфи 3.8 до 3.9 от Препоръките*).

Съдът следва да гарантира правото на страната на ефективна помощ от адвокат/юрисконсулт във всички съдебни производства, включително поверителността на комуникациите с участника в производството, когото представляват. Ако адвокатът/юрисконсултът и клиентът не присъстват физически на едно и също място, съдът може да приложи следните или други мерки:

- по искане на адвоката/юрисконсулта и клиента/подсъдимия, съдът (служител, назначен от съда) може да ги премести в отделна виртуална стая, където те могат да обсъдят своята защитна стратегия и други въпроси в условия на поверителност (лицензираният софтуер Zoom например разполага с такава функционалност (стаи за поверителни обсъждания). След това те се връщат в средата, в която се провежда общото заседание;
- може да бъде обявена почивка, камерите и микрофоните да се изключат и на клиента/подсъдимия да се осигури възможност да разговаря по телефона с адвокат/юрисконсулт. Ако адвокатът/юрисконсултът и клиентът присъстват физически на едно и също място, те могат да поискат почивка. По време на почивката те изключват микрофона и видеокамерата и се връщат в общото заседание след почивката.

Ако лицето се намира в помещения, контролирани от държавни органи (център за задържане, затвор и др.), то има право да поиска прекъсване на производството, по време на което всички длъжностни лица да напуснат помещенията, за да останат само въпросното лице и неговият защитник (микрофонът и камерите също се изключват) (*параграф 5.13 от Препоръките*).

Когато дете участва в съдебно заседание, законните представители на детето се уведомяват за заседанието, което ще се проведе чрез оборудване за видеоконферентна връзка или друга дистанционна технология, по реда, предвиден в НПК. Процесуалният представител е длъжен, когато бъде призован, да се яви пред следователя, прокурора, съдията и съда и да спазва установения ред в хода на досъдебното производство и съдебното заседание (член 54, параграф 2 от НПК).

Най-добрият интерес на детето трябва да бъде взет предвид в съответствие с процедурата, предвидена в НПК, като: Разпитът на дете свидетел или дете жертва по всяко време, както и разпитът на ненавършил пълнолетие свидетел или ненавършил пълнолетие пострадал във връзка с престъпления срещу човешкия живот, здравето, свободата, половото самоопределение и неприкосновеността на детето и семейството, както и във връзка с облагодетелстване от проституция на ненавършило пълнолетие лице или въвличане в проституция на ненавършило пълнолетие лице, или в други случаи, когато това е поискано от участници в производството или от служител на досъдебното производство, прокурор или съдия-следовател, трябва да се извършва в присъствието на психолог, който да съдейства при разпита на ненавършилото пълнолетие лице, като се имат предвид неговата социална и психическа зрялост, както и на представител на държавна институция за защита правата на детето, който да наблюдава от друга стая дали при разпита се спазват правата на ненавършилия пълнолетие свидетел или ненавършилия пълнолетие пострадал. Представителят на държавната институция за защита правата на детето може да задава въпроси на разпитваното лице и да прави искания във връзка с разпита. Представител на ненавършилия пълнолетие свидетел или ненавършилия пълнолетие пострадал има право да участва в разпита само след като се установи, че няма да окаже влияние върху ненавършилото пълнолетие лице (*член 186, параграф 3 от НПК*).

По искане на страните в производството или по инициатива на следовател, прокурор или съдия-следовател при разпита на ненавършил пълнолетие заподозрян задължително трябва да присъства психолог, който да съдейства при разпита на ненавършилото пълнолетие лице, като взема предвид неговата социална и психическа зрялост, и/или представител на държавна институция за защита правата на детето, който да следи дали при разпита се спазват правата на ненавършилия пълнолетие

заподозрян (член 188, параграф 5 от НПК).

Участието на защитник е задължително при разследване на дела за деяния, в които ненавършило пълнолетие лице е заподозряно или обвиняемо (член 51, параграф 1, точка 1).

Забранено е публикуването на данни за заподозрените и жертвите, които не са навършили пълнолетие (член 177, параграф 1 от НПК).

Аудиовизуалният запис трябва да бъде направен в хода на разследването по досъдебното производство или в съдебното заседание по реда на член 8² от НПК. Този запис се прилага към протокола за процесуално действие или протокола от съдебно заседание и представлява неразделна част от протокола, а процесуалните книжа се връчват по реда на член 8¹ от този кодекс (член 8², параграф 6 от НПК).

Аудиозаписът, направен по наказателни дела, се прилага към протокола от заседанието, като се прехвърля в ЛИТЕКО или се записва на компютърен носител по реда, определен в Описанието на реда за аудиозапис на съдебни заседания, одобрен с Решение № 13Р-22-(7.1.2) на Съдебния съвет от 14 февруари 2014 г. („Решението“), и представлява неразделна част от протокола, а участниците в производството имат право на достъп до аудиозаписа и да получат копия от него по предвидения в законодателството ред.

Аудиозаписът на открито съдебно заседание, записан от стационарно аудиозаписващо устройство, автоматизирано се прехвърля от устройството към ЛИТЕКО, с изключение на случаите, в които по технически причини аудиозаписът се прехвърля ръчно от локалния сървър на съда към ЛИТЕКО.

Аудиозаписът на открито съдебно заседание, записан с мобилно аудиозаписващо устройство, се прехвърля ръчно към ЛИТЕКО.

Аудиозаписът на закрито съдебно заседание, както и аудиозаписът, прехвърлен на ЛИТЕКО в съответствие с изискванията, установени в законодателството, отнасящо се до архивирането на делата, се записва на компютърен носител (CD-ROM и др.), осигуряващ защита срещу всякаква промяна или унищожаване на съдържащите се в него аудиозаписи. Този носител на информация се прилага към делото и се обработва в съответствие с предвидения в закона ред (параграфи 12 до 13 и 15 от Решението).

Лицата могат да имат достъп до аудиозаписи, направени по дела, разглеждани в съдилищата, по реда, предвиден в правните актове, уреждащи процедурата за достъп до материалите по наказателни и граждански дела и дела за административни нарушения и административни провинения (параграфи 5—6 от Решението).

Аудио- и видеозаписите, направени чрез технология за видеоконферентна връзка, се съхраняват по ред, определен от Съдебния съвет (параграф 14 от Описанието по наказателни дела).

Може да се използва технология за автоматично преобразуване на реч в текст.

В НПК (Раздел 5. Обжалване в рамките на разследването по досъдебно производство) се предвижда възможност за обжалване на процесуални действия и решения на следовател в досъдебното производство и прокурор.

В член 6.271 от Гражданския кодекс на Република Литва се предвижда възможността за получаване на обезщетение за вреди, причинени от незаконни действия (действия, бездействия) на публичен орган или негови служители, които пряко засягат правата, свободите и интересите на лицата (законови или индивидуални актове, административни актове, физически действия и др. на държавни или общински органи, с изключение на съдебни решения, разпореждания и постановления).

Видът на конферентната връзка (видеоконференция или телеконференция) и специфичната технология за видеоконферентна връзка (централизирано съдебно оборудване за видеоконферентна връзка („централизирано съдебно оборудване“), Zoom, Microsoft Teams, стационарно или мобилно телефонно устройство и др.) се избират, организират и управляват от съдията, разглеждащ делото, като се вземат предвид обстоятелствата по делото, технологията за видеоконферентна връзка, с която разполага

съдът, и нейната наличност, както и достъпът до съответната технология от страна на участниците в производството.

С оглед на необходимостта от гарантиране на електронната сигурност на данните, предоставяни в дистанционни съдебни производства, препоръката е да се използват технологии за видеоконферентна връзка, оценени и признати като сигурни от Националния център за киберсигурност, като се отдава приоритет, доколкото е практически възможно, на:

- централизираното оборудване, с което разполага съда;
- платформата Zoom въз основа на лицензи, предоставени на съдилища (чрез потребителски профил на съда).

С оглед осигуряване на гаранции, че техническите ресурси, с които разполага съдът, са правилно разпределени и че съдиите имат равен достъп до технологията за видеоконферентна връзка, осигурена от съдебната система, се препоръчва съдът да приеме график за нейното използване, процедура за резервиране или други организационни мерки, установени по споразумение в съда (*параграфи 3.2 до 3.4 от Препоръките*).

Съдебните производства, в които се използва технология за видеоконферентна връзка, се организират в съответствие с правилата на съдебната процедура, установени в Наказателно-процесуалния кодекс, процедурата за използване на технология за видеоконферентна връзка, предвидена в Описанието и други правни актове (*параграф 5 от Описанието по наказателни дела*), глава II от Описанието (организиране и провеждане на видеоконферентна връзка) и в съответствие с процедурата, предвидена в параграфи 3 до 5 от Препоръките.

Наказателното производство и присъствието на участници в съдебно производство с помощта на технология за видеоконферентна връзка може да се организира както по инициатива на съда, така и по искане на участник, което може да бъде представено на съда писмено или устно в съдебно заседание. Искането се прави от свидетели, вещи лица, специалисти, преводачи и други лица, участващи в производството, за участието им в съдебно заседание с помощта на технология за видеоконферентна връзка (*параграф 6 от Описанието по наказателни дела*).

Въпросът дали съдебното заседание да се проведе чрез видеоконферентна връзка се решава с мотивирано определение на съда, който разглежда делото. Преди издаване на разпореждане, съдът, разглеждащ делото, се свързва с лицето, което е определено от органа (съд, прокуратура, Литовска администрация на местата за лишаване от свобода), до който е адресирано искането за организиране на видеоконферентна връзка в рамките на производството, и което отговаря за използването и поддръжката на оборудването за видеоконферентна връзка и организирането на видеоконференции, относно възможността да се организира видеоконференция, и се договарят за мястото, датата и часа на видеоконференцията. Списъкът на лицата, които са определени от органа (съд, прокуратура, орган на подчинение на администрацията на местата за лишаване от свобода), към който се отправя искане за организиране на видеоконферентна връзка в рамките на съдебно производство, и които отговарят за използването и поддръжката на оборудването за видеоконферентна връзка и организирането на видеоконференции, заедно с данните за контакт на тези лица (институция, телефонен номер, адрес на електронна поща), се публикуват от Националната съдебна администрация в интранет на системата на съдилищата. В случай на промяна в определеното лице или неговите данни за контакт се изпраща уведомление до Националната съдебна администрация и тя актуализира списъка (*параграф 6 от Описанието*).

В съдебно заседание може да се използва технология за автоматично преобразуване на реч в текст.

В НПК е предвидена идентификация на лицата, присъстващи на съдебното заседание:

участник в производството, който участва в заседанието чрез технология за видеоконферентна връзка, се легитимира и показва документ, удостоверяващ самоличността му, така че съдът да може да го сравни с представено в съда копие от документа, заверено по предвидения от закона ред, и/или с документите по делото, от които може да се потвърди самоличността на лицето;

съдът гарантира, че по време на съдебното заседание личният идентификационен номер на участника в

производството и други данни от документа за самоличност не се разкриват на други участници в производството или на трети лица, освен в случаите, когато другите участници в производството могат да знаят тези данни от преписката по делото, до която имат достъп по реда, предвиден в Наказателно-процесуалния кодекс.

Когато дадено лице присъства в съдебно заседание с помощта на технология за видеоконферентна връзка и съдът, който разглежда наказателно дело, има основателни съмнения относно самоличността на лицето и тези съмнения не могат да бъдат преодоленни, съдът отлага заседанието и то се провежда с пряко присъствие на лицата, призовани от съда (*параграфи 12 до 13 Описанието по наказателни дела*).

Самоличността на лицето, разпитвано чрез видеоконферентна връзка, може да бъде установена и по други начини по решение на съда, който разглежда делото (*параграф 13 от Описанието*).

Съдията, прокурорът и следователят са длъжни да предоставят на участниците в производството обяснения относно техните процесуални права и да им осигурят възможност за упражняване на тези права (*член 45 от НПК*).

Съдебните производства, в които се използва технология за видеоконферентна връзка, се организират в съответствие с правилата на съдебната процедура, установени в Наказателно-процесуалния кодекс, процедурата за използване на технология за видеоконферентна връзка, установена в това Описание и други правни актове (*параграф 5 Описанието по наказателни дела*).

Правата на заподозрения (*член 21, параграф 4 от НПК*), обвиняемия (*член 22, параграф 3 от НПК*) и жертвата (*член 28 от НПК*) и другите участници в производството са уредени в НПК.

На участниците в производството (заподозрян, обвиняем, жертва и др.) се гарантира правото на достъп до услугите на преводач (*член 8 от НПК*).

Всяко лице, заподозряно или обвинено в извършване на престъпление, има право да бъде информирано незабавно на език, който напълно разбира, за естеството и причината за обвинението срещу него, да разполага с достатъчно време и средства за подготовка на своята защита, да разпитва или да поиска разпит на свидетели и да използва услугите на преводач безплатно, ако не разбира или не говори литовски език (*член 45, параграф 7 от НПК*).

Когато е необходимо, молещият съд и замоленият орган се споразумяват относно мерки за защита на лицето, което ще бъде изслушвано, и също така за осигуряване на гаранция, че лицето, което ще бъде изслушвано, ще бъде подпомагано от преводач, ако е необходимо (*параграф 12 от Описанието*).

Следва да се използват технологии за видеоконферентна връзка, оценени и признати за сигурни от Националния център за киберсигурност, като се дава приоритет, доколкото е възможно, на:

- централизираното оборудване, с което разполага съда;
- платформата Zoom.

4. Такси за производства по граждански и търговски дела

Регламент (ЕО) № 1896/2006 за създаване на процедура за европейска заповед за плащане

Правилата, предвидени в член 434, параграфи 1 до 3 от Гражданския процесуален кодекс на Република Литва за изчисляване и плащане на гербови налози (*член 21 от литовския закон № X-1809 от 13 ноември 2008 г. за прилагане на законодателството на Европейския съюз и международното законодателство, уреждащо гражданските производства („Законът“)*) се прилагат в производството за издаване на европейска заповед за плащане.

Регламент (ЕО) № 861/2007 за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес

Европейските искове с малък материален интерес подлежат на облагане с гербов налог в размер, определен в член 80, параграф 1, точка 1 от Гражданския процесуален кодекс на Република Литва (*член 27 от Закона*).

Регламент (ЕС) № 655/2014 за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела

Заявлението за европейска заповед за заповор на банкови сметки, както и средствата за правна защита, посочени в глава 4 от Регламент (ЕС) № 655/2014, подлежат на облагане с гербов налог, равен на гербовия налог, ако има такъв, дължим по отношение на молби за временни мерки или индивидуални жалби срещу временни мерки, в зависимост от случая (*член 31¹⁹ от Закона*).

Регламент (ЕО) № 805/2004 за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания

Заявленията за поправка или отмяна на европейско изпълнително основание са освободени от гербов налог (*член 16, параграф 3 от Закона*).

Молбата на длъжника за отказ от принудително изпълнение, посочена в член 21 от Регламент (ЕО) № 805/2004, е освободена от гербов налог (*член 17, параграф 2 от Закона*).

Регламент (ЕС) № 650/2012 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (*член 811, параграф 4 от ГПК*).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (*член 4, параграф 4 от Закона*).

Регламент (ЕС) № 1215/2012 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (преработен текст)

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (*член 811, параграф 4 от ГПК*).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (*член 4, параграф 4 от Закона*).

Регламент (ЕС) № 606/2013 относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела

Исканията за отказ за признаване или изпълнение на мярка за защита съгласно член 13 от Регламент (ЕС) № 606/2013 се разглеждат от Апелативния съд на Литва. Тези искания се разглеждат, като разпоредбите на член 4, параграфи 4, 5 и 6 от Закона се прилагат *mutatis mutandis* (*член 31¹⁶, параграф 21 от Закона*).

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (*член 811, параграф 4 от ГПК*).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (*член 4, параграф 4 от Закона*).

Регламент (ЕО) № 4/2009 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка

Молбите по член 21, параграф 2 от Регламента за пълен или частичен отказ за изпълнение на решение за издръжка, постановено от съда по произход, се разглеждат от Апелативния съд на Литва. Тези заявления се разглеждат, като разпоредбите на член 4, параграфи 4, 5 и 6 от Закона се прилагат *mutatis mutandis* (*член 31³, параграф 1 от Закона*).

Молбите за декларация за изпълняемост в съответствие с член 27, параграф 1 от Регламент № 4/2009 и жалбите срещу съдебни решения по такива молби в съответствие с член 32, параграф 2 от

Регламент № 4/2009 се разглеждат от Апелативния съд на Литва. Тези искания и жалби се разглеждат, като разпоредбите на член 4, параграфи 4, 5 и 6 от Закона се прилагат *mutatis mutandis* (член 31⁴, параграф 1 от Закона).

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (член 811, параграф 4 от ГПК).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (член 4, параграф 4 от Закона).

Регламент (ЕС) 2016/1103 за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения по въпроси, свързани с имуществения режим между съпрузи

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (член 811, параграф 4 от ГПК).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (член 4, параграф 4 от Закона).

Регламент (ЕС) 2019/1111 относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечение на деца (преработен текст)

Искания за решение, посочено в член 30, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1111, за липса на основания за отказ на признаване, посочени в членове 38 и 39 от Регламент (ЕС) 2019/1111, молби за отказ на признаване, посочени в член 40, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1111, както и молби за отказ на изпълнение, посочени в член 59, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1111, когато са подадени на основание член 39 от Регламент (ЕС) 2019/1111 или на други основания, посочени в Регламент (ЕС) 2019/1111, се разглеждат от Апелативния съд на Литва. Такива молби се разглеждат, като разпоредбите на член 4, параграфи 4, 5 и 6 от Закона се прилагат *mutatis mutandis* (член 9, параграфи 2 до 3 от Закона).

Исканията за прехвърляне на компетентност от чужд съд и исканията за прехвърляне на компетентност на чужд съд, посочени в членове 12 и 13 от Регламент (ЕС) 2019/1111 и членове 8 и 9 от Хагската конвенция от 19 октомври 1996 г., се разглеждат от Апелативния съд на Литва. Такива искания се разглеждат в съответствие с процедурата, предвидена в глава XXXIX от Гражданския процесуален кодекс на Република Литва, доколкото в Регламент (ЕС) 2019/1111, Хагската конвенция от 19 октомври 1996 г. и този закон не се предвижда друго. Такива искания са освободени от гербов налог (член 12², параграфи 1 и 2 от Закона).

Молба за признаване на решение на чужд съд (арбитраж) е освободена от гербов налог (член 811, параграф 4 от ГПК).

Молба за разрешение за принудително изпълнение на решение на съд на държава — членка на Европейския съюз, е освободена от гербов налог (член 4, параграф 4 от Закона).

Издаване на копия (извлечения) в съответствие с Регламент (ЕО) № 4/2009 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка.

В съответствие с член 81 от ГПК, размерът на таксата за копия от делото (включително електронната преписка по делото) и процедурата за плащане на таксата се определят с Решение № 1368 на правителството на Република Литва от 3 ноември 2004 г. за одобряване на Описанието на процедурата за определяне на такси и заплащане за копия от материалите по наказателни дела и документи по тях в институциите за досъдебно разследване, прокуратури и съдилища и копия от административни, граждански дела и документи по тях в съдилищата.

За издаване, коригиране, изменение или анулиране на Европейското удостоверение за наследство и изготвяне на подкрепящи документи съгласно Регламент (ЕС) № 650/2012 на нотариуса се заплаща

възнаграждение в съответствие с параграфи 16 и 30.6 до 30.7 от списъка на нотариалните такси (ставки) за извършване на нотариални действия, изготвяне на проект на сделки, съвети и технически услуги и освобождаване от тези такси, както е одобрен с Решение № 498 на правителството на Република Литва от 28 юни 2023 г.

Издаване на удостоверения съгласно Регламент (ЕС) № 1215/2012

Удостоверението съгласно член 53 от Регламента се издава от съда, постановил решението, по искане на съответното лице. Искане за издаване на такова удостоверение се подава по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на удостоверение не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество след влизане в сила на съдебното решение.

Удостоверенията по член 60 от Регламента се издават по искане на лице от:

- 1. нотариуса, издал автентичния акт. За издаването се дължи нотариална такса.*
- 2. съда, постановил решението за одобряване на споразумението, записано в съдебна спогодба. Искане за издаване на такова удостоверение се подава по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на удостоверение не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество.*

Издаване на удостоверения съгласно Регламент (ЕС) № 606/2013

Искане за издаване на такова удостоверение по член 5 и член 14 от Регламента се подава по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на удостоверение не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество.

Издаване на свидетелства съгласно Регламент (ЕС) № 2016/1103

Искания за издаване на свидетелства по член 45, параграф 3, буква б) от Регламента се подават по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на свидетелство не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество.

Издаване на свидетелства съгласно Регламент (ЕС) № 2016/1104

Искания за издаване на свидетелства по член 45, параграф 3, буква б) от Регламента се подават по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на свидетелство не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество.

Издаване на удостоверения съгласно Регламент (ЕС) № 2019/1111

Искане за издаване на удостоверения съгласно Регламента се подава по общата процедура, по пощата или чрез Информационната система на съдилищата в Литва LITEKO. Искането за издаване на удостоверение не се облага с гербов налог. Това не е нов спор, поради което удостоверението се издава в края на производството и след разглеждане на делото по същество.

Регламент (ЕС) 2015/848 относно производството по несъстоятелност (преработен текст)

Предявяването на вземания от кредитори съгласно законите за несъстоятелност на юридически лица на Република Литва (член 41) и за фалит на физически лица на Република Литва (член 23) е освободено от облагане с данък.

Съдебно решение за признаване или за отказ за признаване на вземанията на кредиторите може да се обжалва по реда за извънредно обжалване, предвиден в закона (индивидуалната жалба се облага с гербов налог съгласно член 80, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Комуникацията между физически или юридически лица, или техни представители с централните органи е освободена съгласно Регламент № 4/2009 (с изключение на възстановяването на разходите за безплатна правна помощ в съответствие с процедурата, предвидена в Закона за гарантирана от държавата правна помощ на Република Литва).

Комуникацията (подаване на искания и др.) с централните органи е освободена съгласно Регламент 2019/1111.

Комуникация (подаване на молби) с компетентните органи в съответствие с глава IV от Директива 2003/8/ЕО.

Няма такси за подаване на молби до компетентния орган (Службата за гарантирана от държавата правна помощ), но може да се наложи да се възстановят съпътстващите разходи за устен превод, молбата за правна помощ и документите, доказващи правото на дадено лице да получи правна помощ и др., в съответствие с процедурата, предвидена в Закона за гарантираната от държавата правна помощ на Република Литва.

5. Методи на електронно заплащане

Считано от 1 януари 2016 г. Литва премина към Единната зона за плащания в евро (SEPA) за кредитни преводи и директни дебити, като част от прилагането на Регламента на Европейския парламент и на Съвета.

Гербов налог, глоби, наложени от съда, разноски за вторична правна помощ и разноски по производства, присъдени на държавата, могат да бъдат:

1. плащани чрез банков превод по сметките за събиране на бюджетни приходи на Държавната данъчна инспекция към Министерството на финансите, открити в различни банки. Номерата на сметките на Държавната данъчна инспекция могат да бъдат намерени [ТУК](#).
2. плащани онлайн през [e.teismas.lt](#). Следва да се отбележи, че ако процесуалните документи и приложенията към тях се подават до съда само по електронен път и ако заявителят е поискал да получава процесуални документи само по този начин, се заплащат 75 % от размера на дължимата такса за съответния процесуален документ.

При плащане чрез банков превод по сметките за събиране на бюджетни приходи на Държавната данъчна инспекция към Министерството на финансите физическите лица могат да изберат удобен и достъпен за тях начин на плащане.

Наличието на методи за плащане се насърчава и от стимула за плащане на 75 % от размера на дължимата такса за съответния процесуален документ при подаване на процесуални документи и приложенията към тях само по електронен път, като по този начин се намалява използването на плащания в брой.

6. Уведомление относно ранното използване на децентрализираната информационна система

Няма планове използването на децентрализираната информационна система да започне преди крайните срокове, определени в Регламент (ЕС) 2023/2844.

7. Уведомление относно ранното използване на видеоконферентни връзки по граждански и търговски дела

Няма планове за прилагане на член 5 от Регламент (ЕС) 2023/2844 преди 1 май 2025 г.

8. Уведомление за ранното използване на видеоконферентна връзка в

наказателни дела

Няма планове за прилагане на член 6 от Регламент (ЕС) 2023/2844 преди 1 май 2025 г.

■ Последна актуализация: 17/04/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.